

Sylwester Szafarz

Analizowałem już uchwały i treści wielu poprzednich posiedzeń obydwu izb parlamentu chińskiego. Tzn. Ogólnochińskiego Zgromadzenia Przedstawicieli Ludowych, OZPL (National People's Congress, NPC) i Chińskiej Ludowej Politycznej Konferencji Konsultatywnej, CLPKK (Chinese People's Political Consultative Conference, CPPCC). Tradycyjnie odbywają one swe doroczne Posiedzenia w I połowie marca (znane w świecie jako Two Sessions). Zdawać by się mogło, że jestem już przyzwyczajony do chińskiej metodologii, treści i zwyczajów parlamentarnych. Tym razem jednak w marcu 2025 r. nie ukrywam uznania oraz wręcz zdumienia z powodu innowacyjnych obrad i postanowień parlamentarzystów chińskich. Bowiem, na przekór poważnym perturbacjom globalnym, ich debaty i uchwały dotyczą kompleksowo wszystkich bez wyjątku kluczowych dziedzin życia i pracy obywateli oraz modernizacji i rozwoju Chin, a także doskonalenia współpracy z resztą świata.

W dniu 28.02.2025. Biuro Polityczne KC KPCh, pod przewodnictwem przewodniczącego Xi Jinpinga, omówiło projekt sprawozdania dla Parlamentu ze strony Rządu ChRL (Rady Państwa w terminologii chińskiej). BP wyeksponowało następujące kluczowe elementy sprawozdania: rozwój gospodarczy był stabilny i wykazywał stały postęp; pomyślnie skojarzono 3 kluczowe elementy: rozwój o wysokiej jakości, stabilność społeczną i zaawansowaną modernizację w ramach Inicjatywy Pokojowych Chin; zalecono rządowi dalsze realizowanie zaleceń Centralnej Konferencji Gospodarczej (obradującej w połowie grudnia 2024 r.) szczególnie dotyczących: nowej jakościowo filozofii rozwoju we wszystkich dziedzinach, kompleksowych reform oraz podwyższania poziomu i jakości polityki otwarcia na świat; prowadzenia aktywnej polityki makro i stymulowania popytu oraz dobrobytu obywateli; zapewnienia harmonii i stabilizacji społecznej; doskonalenia innowacji naukowo-technicznych; ustabilizowania sektora nieruchomości i giełd; oraz pomyślne zrealizowanie zadań określonych w XIV planie pięcioletnim celem zapewnienia optymalnego startu społeczno-gospodarczego dla XV pięcioletki (w latach 2026-2030). Zgodnie z tradycyjną praktyką parlamentaryzmu chińskiego obrady przebiegały w bogato zróżnicowanych formach, a mianowicie: posiedzenia plenarne obydwu izb, zebrania organów kierowniczych tychże (tzw. Stałe Komitety), narady delegacji z poszczególnych prowincji, w których uczestniczyli przywódcy chińscy najwyższej rangi (np. przewodniczący Xi Jinping spotkał się z całą delegacją prowincji Jiangsu), liczne tematyczne konferencje specjalistyczne i prasowe, wypowiedzi ministrów i specjalistów oraz wywiady z deputowanymi itp. Jak zwykle silnym i szerokim echem w Chinach i na całym świecie odbiła się np. konferencja prasowa w dniu 07.03.2025. z udziałem pana Wang Yi, członka najwyższych władz partyjnych, Ministra Spraw Zagranicznych ChRL. Tak zróżnicowane formy obrad i wypowiedzi umożliwiają uzyskanie „z pierwszej ręki” pełnego i szczegółowego obrazu problematyki interesującej społeczeństwo i państwo chińskie oraz cały świat. Obrady rozpoczęły się najpierw (04.03.2025.) od posiedzenia plenarnego CLPKK. W jej skład wchodzi obecnie ponad 2.000 delegatów, wybitnych fachowców z wielu branż. Deputowani wybrali Prezydium i zatwierdzili porządek dzienny obrad. Przedstawili oni łącznie 6.019

propozycji usprawnień, z czego 5.091 wniosków skierowano do realizacji, której wskaźnik wykonalności wynosi aż 99.9%! Doradcy zaopiniowali 24 projekty ustaw parlamentarnych w roku sprawozdawczym. Wang Huning, przewodniczący Komitetu Krajowego tej naczelnej instytucji doradczej wygłosił referat sprawozdawczy, w którym stwierdził, że członkowie CLPKK wnieśli godny wkład do promowania modernizacji chińskiej i do zrealizowania zadań XIV planu pięcioletniego.

W ocenie przewodniczącego Wanga Chiny osiągnęły założone główne cele rozwoju społeczno-gospodarczego w roku 2024, co rokuje pomyślnie na przyszłość i sprzyja realizacji zadań kolejnej XV pięcioletki. W tym względzie niezbędne będzie jednak poszerzenie skali i jakości konsensusu narodowego. W dniu 10.03.2025. CLPKK zakończyła swoje obrady.

Przyjęto cztery ważne dokumenty (uchwały/rezolucje): 1. Referat sprawozdawczy; 2. Uchwałę ws. realizacji zgłoszonych wcześniej propozycji i wniosków; 3. Raport ws. nowych propozycji i wniosków i 4. Rezolucję polityczną.

W swym przemówieniu końcowym przewodniczący Wang wyeksponował następujące najważniejsze elementy i postulaty: - jest potrzeba jeszcze większego wkładu CLPKK do procesu modernizacji Chin oraz do odrodzenia narodowego; - dotychczasowy dorobek doradców jest świadectwem ich politycznej siły oraz żywotności całościowej demokracji ludowej; - doradcy będą wspierać proces budowania i doskonalenia socjalizmu o specyfice chińskiej w Nowej Erze; - należy jeszcze efektywniej spełniać rolę doradców jako największego Frontu Jedności Narodu oraz doskonalić praktyki konsultacyjne w działaniach politycznych i w sprawowaniu nadzoru nad przestrzeganiem zasad demokracji ludowej.

W dniu 05.03.2025. rozpoczęły się obrady OZPL. W jego skład wchodzi prawie 3.000 deputowanych/postów - dokładnie: 2.844. Przewodniczącym Stałego Komitetu OZPL jest Pan Zhao Leji. (Nota bene: na szczeblach regionalnych i terenowych w Chinach działają „sejmiki” jako wyraziciele woli, interesów i potrzeb tamtejszych instytucji oraz obywateli). W okresie sprawozdawczym również deputowani OZPL zgłosili bardzo wiele (czyli łącznie 8.783) wniosków i propozycji usprawniających, których zdecydowana większość została zrealizowana. Bogaty porządek dzienny obrad OZPL obejmował następujące punkty - przedstawienie i omówienie: sprawozdania rządowego za rok 2024 i zamierzeń na rok 2025; projektu planu rozwoju społeczno-gospodarczego na następny rok; budżetu centralnego i budżetów terenowych na rok 2025; projektu poprawek do ustawy ws. deputowanych OZPL i „sejmików” terenowych; sprawozdania z działalności Stałego Komitetu OZPL oraz sprawozdań dotyczących funkcjonowania Sądu Najwyższego i Prokuratury Generalnej oraz projektu uchwały końcowej.

Sprawozdanie rządowe

Premier Li Qiang przedstawił ten ważny dokument, wokół którego ogniskowały się obrady i wypowiedzi deputatów i innych uczestników. Sprawozdanie utrzymane jest w racjonalnej i innowacyjnej tonacji obiektywizmu, umiarkowanego optymizmu, a nawet samokrytycyzmu w uzasadnionych przypadkach. Wszystko to sprawia, że analizowany dokument jest kompleksowy i szczegółowy oraz w pełni wiarygodny i zapewniający wielobarwny obraz socjalistycznego rozwoju ChRL; a także jej polityki wewnętrznej i zagranicznej w Nowej Erze i na Nowej Drodze w kontekście niezwykle trudnych i wręcz niebezpiecznych uwarunkowań globalnych, które wywierają rosnącą presję na Chiny. Poniżej przedstawiam jedynie selektywnie wybrane najważniejsze treści sprawozdania, natomiast jego pełny tekst (w wersji angielskiej) zawarty jest

w ww. załączniku. Gorąco zalecam zapoznanie się z tym dokumentem, jeśli ktoś chce analizować i zrozumieć epokowe procesy i przemiany modernizacyjne dokonujące się w Chinach oraz, za ich przyczyną, w całym świecie.

Sprawozdanie składa się z trzech głównych części merytorycznych: I. Przegląd działalności Rządu w roku 2024, II. Ramowe wymagania i ukierunkowania polityki w rozwoju gospodarczo-społecznym w roku 2025 oraz III. Najważniejsze zadania na rok 2025.

Część I : Rząd ocenia, że w roku sprawozdawczym rozwój gospodarczy był ustabilizowany i trwały. Stopa wzrostu gospodarczego (PKB) wyniosła około 5%, a jego wartość osiągnęła 134,9 bln juanów, co stanowi ok. 30% Światowego Produktu Brutto (ŚPB). Rezerwy walutowe państwa wynoszą 3,2 mld USD. Stopa inflacji = ok. 2%. Utworzono 12,6 mln nowych miejsc pracy w miastach, choć stopa bezrobocia utrzymuje się nadal w granicach 5,1%. Niemniej jednak polityka rządu miała na względzie, przede wszystkim dobro obywateli („people centered approach”), których dochody wzrosły średnio o 5,1%, zaś efektywne stymulowanie popytu wewnętrznego (krajowego) stanowiło niezmiennie lokomotywę krajowego wzrostu gospodarczego. Rząd wspierał tworzenie nowych potencjałów wytwórczych oraz unowocześnianie tradycyjnych branż przemysłowych, przeprowadzał reformy strukturalne m.in. starając się ustanowić jednorodny rynek krajowy i eliminować zagrożenia wewnętrzne i zewnętrzne. Generalnie - proces modernizacji Chin przebiegał pomyślnie.

Postępował proces powszechnego odrodzenia („revitalization”) rolnictwa i obszarów wiejskich. Podejmowano działania służące konsolidowaniu dorobku zlikwidowania ubóstwa na wsi. Zbiory zbóż wyniosły 700 mln ton. Realizowano poczynania w ramach nowoczesnej urbanizacji i koordynowania rozwoju regionalnego. Przemysł chiński wyprodukował 13 mln pojazdów napędzanych nową energią. Zanotowano niemałe sukcesy w zakresie innowacji, szczególnie w dziedzinie obwodów zintegrowanych, sztucznej inteligencji, technologii kwantowej i in. Misja łazika Chang'e 6 na niewidzialnej stronie Księżyca zakończyła się powodzeniem, podobnie jak funkcjonowanie statku specjalnego Mengxian w zakresie wierceń dna oceanicznego.. Znaczny postęp został dokonany w zakresie ochrony środowiska naturalnego, w wyniku czego zawartość szkodliwych cząsteczek PM 25 (Particulate Matter 25) w powietrzu zmniejszyła się o 2,7% w skali całego kraju. Zmniejszyło się także o 3% korzystanie z energii zużywanej na wytworzenie jednostki PKB, a produkcja energii odnawialnej wzrosła o 370 mln kilowatów. Chiny odnotowały znaczny postęp w zakresie wprowadzenia ułatwień dla inwestorów zagranicznych. Zlikwidowano wiele ograniczeń i restrykcji w stosunku do nich. Obecnie są oni traktowani tak samo jak przedsiębiorcy chińscy. Nastąpiła też wyraźna poprawa w zakresie uregulowań makro. Jednakże poczynania reformatorskie napotykały na wiele przeciwności losu, jak np. klęski żywiołowe, epidemie itp. Mimo to dokonania modernizacyjne w gospodarce w roku 2024 zapewniają w sumie dobre podstawy dla dalszych poczynąń w roku 2025. Premier tak ocenił główne sukcesy w tej materii:

1. Innowacyjne posunięcia w zakresie uregulowań makro w nowych trudniejszych uwarunkowaniach doprowadziły jednak do szybkiego ożywienia popytu i zwiększenia produkcji wyrobów i usług w roku 2024. Ale - wprawdzie gospodarka chińska rozpoczęła dobrze („strong start”) ów rok, to jednak wpadła ona na półrocze w określony dołek, by znów odzyskać tendencję wzrostową pod koniec roku.
2. Umożliwiło to ustabilizowanie rynku nieruchomości, utworzenie jednorodnego krajowego rynku wewnętrznego, zreformowanie przedsiębiorstw państwowych i poważne zwiększenie roli podmiotów prywatnych. W handlu zagranicznym wprowadzono nowe mechanizmy wzrostu, zerowe opłaty celne na wszystkie wyroby importowane z krajów najslabiej rozwiniętych, które

utrzymują stosunki dyplomatyczne z Chinami oraz zniesiono wizy dla obywateli z wielu krajów.

3. Nową jakością jest stymulowanie rozwoju poprzez innowacje i modernizację struktury przemysłu. W tej mierze nastąpił poważny wzrost inwestycji (o 9,2%) także w ramach Chińskiej Inicjatywy Cyfrowej (China's Digital Initiative). Nastąpiło znaczne zwiększenie wkładu (o 10%) gospodarki cyfrowej do wytwarzania PKB.

4. Uwidoczniła się poprawa w zakresie skoordynowanego rozwoju pomiędzy miastem a wsią oraz poszczególnymi regionami kraju w ramach nowej polityki rozwoju regionalnego.

Realizowana jest także strategia nowej urbanizacji oraz odnowy (renowacji) miast, w których liczba stałych mieszkańców wzrosła do 67% w stosunku do ogólnej liczby obywateli ChRL.

5. Władze przywiązują duże znaczenie do realizacji nowatorskich programów socjalnych (polityki społecznej) i do zwiększania dobrobytu obywateli. Np. służy temu zapewnienie pełnego zatrudnienia, szczególnie miejsc pracy dla absolwentów szkół i uczelni, dla obywateli wyzwolonych z ubóstwa oraz dla pracowników migracyjnych wywodzących się ze wsi.

Następuje konsolidacja i doskonalenie systemu oświatowego, stypendialnego oraz świadczeń dla uboższych uczniów, studentów, emerytów i rencistów (w ramach tzw. srebrzystej gospodarki) oraz zapomóg dla ubogich wieśniaków i dla niepracujących mieszkańców miast. W sumie pomoc materialna tego rodzaju obejmuje 11 mln obywateli napotykających na trudności w życiu.

6. Doskonalona jest działalność na rzecz ochrony środowiska naturalnego człowieka, której dotychczasowe wyniki są już wielkim sukcesem w Chinach, w których kiedyś problematyka owa była niedoceniana. Realizowana jest strategia zielonego rozwoju z niewielkim stosowaniem paliwa węglowego. Wytwarzanie energii elektrycznej z paliw nie węglowodorowych sięga już prawie 40% ogólnego wolumenu produkcji elektryczności. 7. Innowacyjne reformowanie systemu zarządzania sprzyja zachowaniu harmonii i stabilizacji społecznej. Zlikwidowane zostały zbędne formalności, co przyniosło znaczną ulgę w życiu obywateli podobnie jak troska o przestrzeganie norm BHP. Trwa zdecydowane zwalczanie korupcji i zarządzanie w oparciu o przepisy prawa. Rząd przedstawił niedawno Parlamentowi już 19 projektów ustaw i 28 propozycji uregulowań administracyjnych celem usprawnienia polityki wewnętrznej, szczególnie społecznej.

Ważne miejsce w analizowanym sprawozdaniu rządowym zajmuje problematyka międzynarodowa, szczególnie „dyplomacja wielkiego mocarstwa o specyfice chińskiej” („major country diplomacy with Chinese characteristics”). Pan Premier wyeksponował fakt, że Przewodniczący Xi Jinping oraz inni przywódcy chińscy odwiedzili wiele krajów w okresie sprawozdawczym, uczestniczyli w licznych konferencjach i imprezach międzynarodowych, jak np. organizowanych przez Szanghajską Organizację Współpracy, BRICS+, APEC i in. Ze swej strony Chiny zorganizowały m.in. Forum chińsko-afrykańskie, Konferencję z okazji 70-lecia pięciu zasad pokojowego współistnienia, Forum Współpracy Chińsko-Arabskiej i in. W działaniach na arenie międzynarodowej Strona chińska zmierzała do budowania nowej społeczności o wspólnej przyszłości wszystkich ludzi, do tworzenia sprawiedliwego wielobiegunowego ładu międzynarodowego i do pokojowego regulowania powstających sporów i konfliktów.

Bezprecedensowe zmiany dokonujące się obecnie na świecie, szczególnie coraz bardziej skomplikowane i zaostrzone otoczenie zewnętrzne nie pozostaje bez wpływu na wymianę handlową, postęp naukowo-techniczny itp. Świat cierpi wskutek poważnego niedostatku „pary rozwojowej”, zwłaszcza że unilateralizm i protekcjonizm wykazują tendencję wzrostową. Dodatkowo, poważne napięcia geopolityczne, zwiększanie opłat celnych itp. osłabiają łańcuchy

dostaw oraz obroty towarów i usług w gospodarce światowej. W sumie podstawy odrodzenia gospodarki i wzrostu gospodarczego Chin oraz jakość i skala koordynacji a także koniecznego współdziałania pomiędzy niektórymi instancjami rządowymi są raczej niewystarczające, tym bardziej, że „niektórzy ludzie w administracji rządowej działają arbitralnie”. Korupcja nadal stanowi problem w niektórych sektorach i podmiotach. W każdym jednak razie „potężny statek gospodarki chińskiej nadal będzie, na przekór fałom, żeglował wytrwale ku przyszłości”.

Część II: rok 2025 jest końcowym i decydującym okresem XIV pięcioletki. W tym kontekście Rząd określa kilkanaście kluczowych zadań makro do realizacji, a mianowicie: 1. Stosować myśli Przewodniczącego Xi Jinpinga nt. socjalizmu o specyfice chińskiej w Nowej Erze; 2. Realizować uchwały XX Zjazdu KPCh oraz II i III Plenum KC KPCh po tym Zjeździe; 3. Uwzględnić zasadę dokonywania postępu w rozwoju i zapewnienia stabilności; 4. Kierować się „na wszystkich frontach” zasadami nowej filozofii solidnego rozwoju o wysokiej jakości i nowymi wzorcami tegoż rozwoju; 5. Pogłębiać kompleksowe reformowanie polityki otwarcia na świat o wysokim standardzie; 6. Unowocześniać system przemysłowy; 7. Zapewniać efektywniej kojarzenie kategorii rozwoju i bezpieczeństwa; 8. Stymulować popyt wewnętrzny (krajowy); 9. Wspierać i wdrażać nowoczesne innowacje techniczne oraz przemysłowe; 10. Ustabilizować sytuację w sektorze nieruchomości i na giełdach; 11. Przeciwdziałać ryzykom (zagrożeniom) wewnętrznym i szokom zewnętrznym; 12. Zapewnić zrównoważone odrodzenie i rozwój gospodarki; 13. podnosić poziom stopy życiowej (dobrobytu) obywateli; 14. Umacniać harmonię i stabilizację społeczną; 15. Zrealizować zadania określone w XIV planie pięcioletnim.

Rząd wyznaczył następujące zadania makro (główne parametry) w gospodarce na rok 2025: stopa wzrostu gospodarczego (PKB) - ok. 5%. Perspektywicznie ten wskaźnik może wzrosnąć do 8,5%; stopa bezrobocia w miastach - ok. 5.5%; utworzenie 12 mln nowych miejsc pracy w miastach; stopa inflacji - 2%; zwiększanie dochodów osobistych obywateli stosownie do stopy wzrostu gospodarczego; równowaga w bilansie płatniczym; - zbiory zbóż - 700 mln ton; obniżenie o ok. 3% zużycia energii na jednostkę PKB; budżet wojskowy = 1,78 bln juanów = 249 mln USD. Wzrost wydatków na siły zbrojne wynosi 7,2% w stosunku do roku poprzedniego; polepszenie ochrony środowiska naturalnego; aktywniejsza polityka fiskalna; stosunek deficytu budżetu państwa do PKB = 4%. Deficyt ten wynosi obecnie 5,66 mld juanów, co oznacza wzrost o 1,6 mld juanów w porównaniu do roku poprzedniego; ulepszenie koordynacji politycznej pomiędzy instancjami centralnymi i terenowymi; zrównoważenie podaży i popytu; prowadzenie polityki makro dla dobra obywateli („people oriented macro policies”; (nota bene: średni wiek - długość życia obywateli chińskich wzrosła do 79 lat i przekroczyła 80 lat w 8 prowincjach; zaiste są to imponujące wskaźniki, zwłaszcza że dotyczą one ogromnej rzeszy prawie 1,5 mld Chińczyków!).

Część III pn.: „Najważniejsze zadania na rok 2025”. Owe zadania o charakterze makro zostały określone następująco:

1. Zwiększenie konsumpcji (spożycia) i inwestycji. Konsumpcja wewnętrzna powinna stać się główną siłą motoryczną i kotwicą wzrostu gospodarczego. Będą podejmowane specjalne inicjatywy zmierzające do stymulowania konsumpcji, np. poprzez zwiększanie dochodów obywateli. Państwo wyda specjalne obligacje skarbowe o łącznej wartości 300 mld juanów - RMB. (Na początku marca 2025 roku: 1 USD = 7,23 RMB). Będzie dofinansowanie instytucji ochrony zdrowia obywateli oraz wdrażanie nowoczesnych modeli konsumpcji, np. w dziedzinie nowatorskich rozwiązań, w sferze kultury, turystyki, sportu i in. Nastąpi usprawnienie funkcjonowania sklepów wolnocłowych oraz systemu ochrony konsumentów. Utworzone zostaną międzynarodowe centra handlowe w wielu miastach chińskich. Zwiększona zostanie

efektywność działalności inwestycyjnej. W b.r. Rząd przeznaczy 735 mld RMB na te cele , szczególnie w sektorze usługowym, zapewniając nowe szanse i możliwości działalności gospodarczej dla przedsiębiorstw prywatnych.

2. Uruchamianie potencjału wytwórczego o nowej jakości z jednoczesnym unowocześnianiem istniejącego systemu przemysłowego. Towarzyszyć temu będzie zwiększenie tempa (szybkości) nowych lokomotyw wzrostu i jednoczesne unowocześnianie „gałęzi tradycyjnych”. Szczególny nacisk położony zostanie wraz z tym na najnowsze branże przemysłowe („emerging industries”) i na „przemysły przyszłościowe”, jak np. sztuczna inteligencja, technologie 6G = szóste pokolenie (sixth generation) technologii komunikacji (czyli łączności) bezprzewodowej itp. Przyspieszony zostanie rozwój produkcji wyrobów na rzecz sektora usług i branż korzystających z technologii cyfrowych.

3. W sumie, celem nadrzędnym pozostanie ożywienie gospodarki chińskiej przy pomocy postępu oświatowo-naukowo-technicznego, co pociągnie za sobą utworzenie sektora oświaty o wysokiej jakości. W tym celu opracowano trzyletni program działalności.

4. Arbitralne antychińskie sankcje gospodarcze nie pokrzyżują tych zamiarów oraz nie uniemożliwią tworzenia ośrodków i platform dla ludzi utalentowanych, ogólnokrajowego jednorodnego rynku wewnętrznego czy też społecznego systemu kredytowego, realizowania reform strukturalnych w gospodarce i w finansach, a także w systemie opodatkowania.

5. Rozszerzane będą ramy polityki otwarcia na świat o wysokim standardzie oraz wysiłki zmierzające do ustabilizowania handlu zagranicznego i sektora inwestycji.

6. Eliminowanie pojawiających się zagrożeń („defusing risks”) i to niezależnie od trudności pojawiających się na arenie międzynarodowej. Mimo tych trudności, Chiny będą nadal plasowały się na gruncie swej polityki otwarcia na świat rozszerzając jej ramy i treści. Państwo będzie wspierać remonty starych mieszkań, pomagać przedsiębiorcom w zdobywaniu nowych rynków zbytu i w pozyskiwaniu zamówień. Będą doskonałe mechanizmy usług świadczonych na rzecz handlowców i inwestorów, szczególnie jeśli chodzi o aspekty finansowe i walutowe. Wraz z tym usprawniany będzie elektroniczny handel trans graniczny („e-commerce”) oraz tzw. zielony, cyfrowy i przybrzeżny handel. Organizowane też będą odpowiednie imprezy handlowe (targi, wystawy itp.). Wprowadzony zostanie system bodźców i zachęt dla inwestorów oraz (inwestycji) zagranicznych, szczególnie w branżach telekomunikacyjnych, medycznych, usługowych i oświatowych. Przyznawane będą ułatwienia w zakresie wydawania licencji, określania standardów jakościowych i zgłaszania zamówień rządowych. Tworzone będą strefy wolnego handlu, np. wespół ze Stowarzyszeniem ASEAN, na wzór istniejącej już na wyspie (prowincji) Hainan. Realizacja programu Pasa i Szlaku („Belt&Road Initiative”) będzie następować z zastosowaniem kryteriów wysokiej jakości.

7. Bardzo poważnym zadaniem jest poprawa sytuacji na wsi i w rolnictwie („rural revitalization”) z wykorzystaniem pozytywnych efektów likwidacji niegdysiejszego tam ubóstwa oraz niedopuszczenia do jego nawrotu. Rząd będzie podejmował „ostrożne posunięcia” celem eliminowania zadłużenia terenowych organów władzy państwowej; będzie stymulował produkcję mięsa zwierzęcego, drobiu i ryb. Zapewniona też zostanie stabilna produkcja zbóż z zachowaniem cen wyrobów rolno-spożywczych na racjonalnym poziomie.

8. W miastach realizowany będzie program nowoczesnej urbanizacji oraz unowocześniania obszarów miejskich zakładający m.in. przyznawanie stałego zameldowania migrantom ze wsi do miast. Programy te będą realizowane w ramach doskonalenia współpracy przemysłowej pomiędzy regionami wschodnimi, środkowymi, zachodnimi oraz północno-wschodnimi.

9. Położony zostanie znaczny nacisk na ograniczenie emisji dwutlenku węgla do atmosfery

(tzw. „carbon neutrality”), na ochronę środowiska naturalnego oraz różnych gatunków fauny i flory („biodiversity”). Przewiduje się tworzenie ośrodków produkcji nowej energii na terenach pustynnych.

10. Państwo będzie prowadzić nową politykę społeczną, której nadrzędnym elementem przewodnim jest zapewnienie dobrobytu obywatelom. W tym celu nastąpi ustabilizowanie i rozszerzenie ram zatrudnienia oraz udoskonalenie opieki medycznej i służby zdrowia oraz umocnienie systemu bezpieczeństwa socjalnego. Priorytetem jest także zwiększanie liczby urodzin m.in. poprzez subsydiowanie form opieki nad dziećmi, szczególnie sierotami i dziećmi „niechcianymi” przez rodziców. Następować będzie stopniowe podnoszenie granicy wieku przechodzenia na emeryturę. Sprawą wielkiej wagi jest zapewnienie bezpieczeństwa narodowego, ładu, przestrzegania prawa i stabilności społecznej, zwalczanie gangów przestępczych oraz ...odpowiedniej jakości prognoz i funkcjonowania służby meteorologicznej. Udoskonalona zostanie działalność Rządu i innych organów władzy państwowej. Np. chodzi o dostosowanie poczynąń administracji do norm fundamentalnej polityki partii w sprawach religijnych. Udoskonalona zostanie opieka państwa nad obywatelami chińskimi przebywającymi za granicą i nad ich rodzinami w kraju.

W ramach strategii wojskowej realizowanej w Nowej Erze, państwo będzie umacniało systematycznie swe siły zbrojne oraz ich więzi ze społeczeństwem cywilnym. Należy dążyć do tego, aby jedność i stosunki pomiędzy wojskiem a rządem oraz wojskiem i społeczeństwem były „twarde/solidne jak skała.” („rock solid unity”). Należy nadal realizować zasadę „jeden kraj, dwa systemy” i doskonalić praktykę współpracy z Hongkongiem i z Makao oraz wspierać politykę partii w stosunku do Tajwanu. Rząd popiera zdecydowanie niezależną politykę zagraniczną partii służącą pokojowi i rozwojowi pokojowemu. Polityka ta zwalcza hegemonizm, protekcyjnizm, unilateralizm i poczynania z pozycji siły oraz bazuje na zasadach uczciwości i sprawiedliwości w stosunkach międzynarodowych. Służy też ona współpracy z innymi państwami na rzecz budowania nowego sprawiedliwego wielobiegunowego ładu światowego, całościowej globalizacji gospodarczej i reformowaniu systemu zarządzania sprawami globalnymi.

W dniu 11.03.2025. odbyło się końcowe posiedzenie plenarne OZPL Obradom przewodniczył Pan Li Hongzhong, zastępca Przewodniczącego Zhao Leiji, który był nieobecny bowiem zachorował z powodu „infekcji dróg oddechowych”. Na tymże posiedzeniu deputowani zaaprobowali i przyjęli wiele ważnych dokumentów w postaci uchwał/rezolucji, a mianowicie: sprawozdanie nt. działalności Stałego Komitetu OZPL; sprawozdanie Rządu ChRL; wyniki realizacji planu rozwoju społeczno-gospodarczego za rok 2024 i takiegoż planu na rok 2025; budżet państwa na rok 2025; sprawozdania Prokuratury Generalnej oraz Sądu Najwyższego; poprawki do Ustawy ws. członków/deputatów parlamentarnych. W posiedzeniu końcowym uczestniczył Przewodniczący Xi Jinping oraz inni przywódcy partyjni i państwowi.

Wiceprzewodniczący Li wygłosił przemówienie zamykające obrady OZPL i de facto również deliberacje Two Sessions. Główne stwierdzenia merytoryczne makro zawarte w tym przemówieniu są następujące: - wezwanie do pomyślnej realizacji uchwał parlamentarnych oraz założeń kolejnego planu pięcioletniego; - wspieranie kompleksowego procesu demokracji ludowej; - stymulowanie działań zmierzających do odrodzenia narodowego („national rejuvenation”) oraz poparcie dla realizacji programów unowocześnienia/modernizacji Chin.

Konferencja prasowa Min. Wang Yi

Zorganizowana została dnia 07.03.2025. i spotkała się z bardzo dużym zainteresowaniem ze strony uczestników/deputatów Two Sessions, polityków, obserwatorów krajowych i zagranicznych oraz szerokich rzesz społecznych świata. Nic dziwnego, bowiem Minister Wang Yi przemawiał zdecydowanie, otwarcie i jednoznacznie w kontekście wyjątkowo złożonej, niepewnej i niebezpiecznej sytuacji na arenie międzynarodowej; prezentując podejście wielkiego mocarstwa chińskiego do kluczowych - generalnych i szczegółowych aspektów tej sytuacji. Była to prezentacja kompleksowa zarówno w sprawach generalnych, jak też szczegółowych. W wyniku zdecydowanych, precyzyjnych i szczerych odpowiedzi Ministra potwierdzony został wizerunek dyplomacji Chin jako wielkiego mocarstwa („Major-Country Diplomacy with the Chinese Characteristics”). Czyli wielkiego mocarstwa będącego zarazem zdecydowanym rzecznikiem pokoju, bezpieczeństwa, soft power, współpracy, postępu naukowo-technicznego oraz regulowania konfliktów, sporów i waśni międzynarodowych przy pomocy metod negocjacji, rokowań, dyplomacji z zastosowaniem zasad wzajemnego szacunku i zrozumienia.

Z bogatego materiału, jaki uzyskałem obserwując pełny przebieg konferencji w chińskiej telewizji CGTN, wybieram dla Szanownych Czytelników jedynie elementy najważniejsze i najciekawsze zapewne dla wszystkich, którym leży na sercach pokojowa, bezpieczna, nowatorska i owocna przyszłość świata oraz jego mieszkańców. W 2024 r. nastąpił znaczny postęp jakościowy i ilościowy w dyplomacji chińskiej, szczególnie uprawianej przez Prezydenta Xi („head-of-state diplomacy”), który urzeczywistnia racjonalną wizję dyplomacji globalnej. W jej ramach ChRL uczestniczy efektywnie w rozwiązywaniu sporów i problemów światowych.. W roku 2025 odbędzie się wiele wizyt i imprez międzynarodowych z udziałem Chin, których rola poważnie wzrasta w warunkach współczesnego „chaosu globalnego” i w dążeniu do postępu ludzkości. Chiny wnoszą nadal swoje zasady i uzasadnioną „pewność do niepewnego świata”, działając na rzecz wielobiegunowego nowego ładu międzynarodowego, doskonalenia i usprawniania zarządzania sprawami światowymi, ze stosowaniem zasad sprawiedliwości, uczciwości, wspólnoty interesów i przeciwstawiania się dyskryminacji. Usprawnianie funkcjonowania globalnej wioski rodzi nowe nadzieje wśród ludzkości, która powinna przemawiać wspólnym głosem i działać ręką w rękę w zakresie modernizacji świata. Już 17 państw graniczących i położonych nieopodal Chin opowiedziało się za ich koncepcją ws. wspólnej przyszłości („shard future”). dla całej ludzkości.

Chiny - Rosja: w roku 2024 nastąpił też znaczny postęp w rozwijaniu przyjacielskich stosunków chińsko-rosyjskich, także na szczeblu najwyższych przywódców; stosunki te nie są wymierzone przeciwko innym państwom we współczesnym wzburzonym świecie; co więcej, stosunki chińsko-rosyjskie mają stały charakter oraz nie stanowią tzw. zmiennej w grach geopolitycznych. Prezydent Xi Jinping stwierdził, że partnerstwo Pekinu z Moskwą nie zna granic. Jeśli zaś chodzi o wojnę na Ukrainie, to pragnieniem Chin jest zawarcie uczciwego, trwałego i wiążącego porozumienia pokojowego będącego do przyjęcia dla wszystkich zainteresowanych stron. Chiny będą odgrywać konstruktywną rolę w tej mierze wykorzystując swą dźwignię ekonomiczną wobec Rosji, aby tylko powstrzymać wojnę. Nawet Marco Rubio, Sekretarz Stanu (MSZ) USA, stwierdził, że Ukraina prowadzi wojnę przez pośredników ukraińskich („proxy war”) z Rosją oraz że wojnę tę należy zakończyć.

ChRL - USA: Strona chińska sprzeciwia się zdecydowanie presjom/naciskom amerykańskim np. przy pomocy sankcji i opłat celnych oraz w tzw. kwestii fentanylu. Nie do przyjęcia jest teza amerykańska ws. trampowskiej polityki pn. „USA ponad wszystko” („US First Policy”), a także wycofanie się tego mocarstwa z wielu organizacji międzynarodowych oraz stosowanie „prawa

dżungli”. Chiny wychodzą bowiem z założenia, iż niektóre wielkie mocarstwa nie powinny nękać słabszych państw i są godnym zaufania partnerem globalnym w centrum zawirowań geopolitycznych („in the midst of geopolitical turmoil”). Natomiast jeśli ktokolwiek wywierałby na ślepo presję/nacisk, to Chiny zdecydowanie sprzeciwią się temu. „Żadne państwo nie powinno nękać ChRL z jednej strony i rozwijać dobre stosunki z nią - z drugiej”. Ocena ta mówi sama za siebie. Bowiem takie dwulicowe („two faced”) podejście nie jest pomocne dla stabilnych powiązań, które powinny bazować na zasadach pokojowego współistnienia i wzajemnego poszanowania. USA nie powinny odpłacać ChRL nieuprzejmością za uprzejmość („the US should not repay kindness with grievances”). W tym kontekście Minister Wang Yi zaprezentował ponownie pryncypialne stanowisko ChRL w kwestii tajwańskiej, podkreślając, że Tajwan stanowi nierozdzielalną część składową ChRL oraz że konieczne jest pełne zjednoczenie („complete reunification”) Tajwanu z Macierzą. Bezpodstawne są przeto koncepcje „dwóch państw chińskich - ChRL i Tajwanu”.

Inne sprawy: Chiny opowiadają się za zwiększeniem roli krajów rozwijających, szczególnie z tzw. Global South, w decydowaniu o sprawach światowych oraz za rezygnacją ze stosowania „prawa dżungli” wobec nich. Postęp w krajach Global South może zapewnić stabilność w reszcie świata. Niektóre wielkie mocarstwa nie powinny kierować się tylko dążeniem do zysku i znęcać się nad słabszymi („...bully the weak”). Azja nie powinna być terenem rywalizacji pomiędzy wielkimi mocarstwami. Należy zwiększyć rolę Afryki w rozwiązywaniu spraw globalnych („nie będzie globalnej modernizacji bez udziału i modernizacji Afryki”). ONZ - Chiny popierają rolę i miejsce tej Organizacji we współczesnym świecie; ChRL - UE: mijają właśnie 50 lat od nawiązania ich dwustronnych stosunków dyplomatycznych. Potencjał gospodarczy obydwu partnerów stanowi 1/3 gospodarstwa światowego. Istniejące problemy między tymi obydwojema partnerami należy rozwiązywać we właściwy sposób unikając konfrontacji; Chiny - Indie rozwijają swą współpracę w duchu wzajemnego zrozumienia i partnerstwa jako dwa największe mocarstwa o starożytnej cywilizacji. Sprawy graniczne nie powinny utrudniać współpracy pomiędzy nimi.

Filipiny: prowokacje filipińskie na wodach Morza Południowochińskiego przyniosą odwrotny skutek w stosunku do zamierzonego przez prowokatorów;

Ameryka Południowa i Środkowa: ChRL wspiera i pomaga, w pierwszym rzędzie, najslabiej rozwiniętym krajom tej części świata. Kwestia palestyńska: Gaza należy do narodu palestyńskiego. ChRL opowiada się za pokojowym uregulowaniem sytuacji na Bliskim Wschodzie, za przywróceniem pokoju w Gazie i za wdrożeniem koncepcji dwóch państw: palestyńskiego i izraelskiego. W tym względzie niezbędny jest konsensus międzynarodowy, bez którego świat uległby poważnej destabilizacji. Japonia: Chiny opowiadają się za rozwojem i za ożywieniem stosunków wzajemnych. Ale - w kontekście 80-tej rocznicy zwycięstwa nad Japonią - wyrażają zaniepokojenie z powodu odradzania militarizmu japońskiego oraz sprzeciwiają się ingerencjom tego państwa w sprawy tajwańskie. Ponadto, Pan Minister Wang odpowiedział też na wiele szczegółowych pytań dziennikarzy, jak np.: pomoc państwa dla obywateli chińskich przebywających za granicą; zasada równości kobiet i mężczyzn, współpraca chińsko-pakistańska itp.

Uogólnienia i wnioski:

W poczuciu szczerości i odpowiedzialności za słowo pragnę przyznać, iż zamiar uogólnienia oraz kategoryzacji całokształtu i treści obrad Two Sessions graniczy wręcz z niemożnością; a to z tego oczywistego względu, że doniosłych i bardzo ważnych spraw jest ogromne multum, przy czym każdej z nich należałoby poświęcić odrębne i obszerne opracowanie monotematyczne.

Dlatego też ograniczę się jedynie do niniejszego syntetycznego podsumowania na zasadach subiektywnego doboru (sorry!) super najważniejszych zagadnień spośród innych najważniejszych. Oto one: obrady i uchwały Two Sessions 2025 wykazały, że w Chinach już dokonał się bardzo poważny postęp ilościowy i jakościowy w realizacji kluczowych zadań w polityce wewnętrznej oraz zagranicznej i dokona się jeszcze większy w br. i w latach następnych. Jest to, w szczególności, postęp w następujących dziedzinach: - gruntowne reformy i modernizacja socjalizmu o specyfice chińskiej w Nowej Erze; - umacnianie pozycji i autorytetu Chin oraz ich Kierownictwa na arenie międzynarodowej; - w polityce światowej wiodąca rola Prezydenta Xi Jinpinga w ramach dyplomacji uprawianej przez przywódcę państwa („head-of-state diplomacy”); - praktyczne stosowanie metodologii soft power zamiast neoliberalnej hard power; - humanizacja polityki i gospodarki, bowiem owoce socjalizmu chińskiego są przeznaczone dla obywateli ChRL, szczególnie seniorów i ubogich oraz dla wszystkich ludzi dobrej woli w innych krajach; - stymulowanie popytu wewnętrznego (krajowego); - nowatorskie rozwiązania, np. sektor prywatny, zielona gospodarka, jednorodny rynek krajowy, zdobycze naukowo-techniczne itp.; - nowe pokojowe propozycje chińskie w tym „burzliwym świecie”;

Chiny to światowy pionier nowoczesności i postępu naukowo-technicznego, np. w badaniach kosmicznych i w nowatorskich wynalazkach; - coraz aktywniejsze budowanie wraz z wieloma innymi narodami, państwami i organizacjami międzynarodowymi (np. ONZ) nowego sprawiedliwego i pokojowego ładu międzynarodowego na zasadach uczciwości i sprawiedliwości; zwalczanie pozostałości zimnowojennych, jak np. hegemonizm, militarizm, polityka z opozycji siły, unilateralizm i protekcyjizm; wydatki na siły zbrojne (1,5% PKB) mniejsze niż średnia światowa; - skuteczne kojarzenie rozwoju, pokoju, bezpieczeństwa i stabilności w ChRL; - wybawienie świata, szczególnie jego gospodarki, z zapaści kryzysowej spowodowanej przez neoliberalizm; - zdecydowane zwalczanie zjawisk patologicznych, przestępczości, terroryzmu, narkomanii, korupcji oraz poszanowanie prawa; - unowocześnienie i sprawiedliwe zarządzanie sprawami światowymi; - efektywne uprzedzanie (profilaktyka) i zwalczanie zagrożeń dla rozwoju i dla pokoju; - harmonia i pokojowe współistnienie pomiędzy cywilizacjami i kulturami na zasadach równości i wzajemnego poszanowania; - wytrwałe dążenie do stosowania kryterium najwyższej jakości („high quality”) wobec wszystkich poczynąń, działań i rozwiązań praktycznych; - determinacja i zdecydowanie szczególnie w sprawach natury zasadniczej (np. w kwestii tajwańskiej); nie narzucanie systemu i oryginalnych rozwiązań chińskich innym narodom i państwom, poszanowanie wobec ich odmienności i specyfiki; współpraca międzynarodowa na zasadach partnerstwa, równych praw i wzajemnych korzyści („win-win cooperation”) i in.

Konkluzja: bezprecedensowo nowatorski i doniosły dorobek merytoryczny Two Sessions 2025 zaświadcza o tym, że naród i państwo chińskie wkraczają rzeczywiście na jakościowo nowy oraz jeszcze wyższy poziom w swym specyficznie chińskim socjalistycznym rozwoju oraz w wysiłkach modernizacyjnych.. Bilans dokonań w roku 2024 i plany na rok 2025 stanowią jednoznaczne potwierdzenie sprawności i przydatności oryginalnego systemu i metodologii rozwojowej w ChRL. To jest także dobitne świadectwo trafności i słuszności założeń teoretycznych oraz wysokiej efektywności poczynąń praktycznych w procesie rozwoju socjalistycznego. Nowatorski szybki rozwój i trwała stabilność społeczna - oto główne współrzędne makro w ChRL! Mamy przy tym także do czynienia z unikalną w skali światowej symbiozą polityczno-społeczną oraz zgodnością merytoryczno-realizacyjną pomiędzy państwem i narodem. Władza służy narodowi, a naród pomaga władzy i samemu sobie, w

ostatecznym rozrachunku. Rzadki to przykład takiej harmonii, szacunku wzajemnego i zgodnego współdziałania. Dorobek Two Sessions 2025 jest tego dosadnym świadectwem. Stanowi on także potwierdzenie umacniania pozycji i rosnącego znaczenia Chin na arenie globalnej. Znamienne, że podczas obrad Two Sessions nierzadko wspomniano o „turbulencjach międzynarodowych” utrudniających Chińczykom realizację ich planów i stanowiących poważne niebezpieczeństwo dla całej ludzkości. W świetle przebiegu i wyników Two Sessions 2025 jestem wszakże przeświadczony, że tylko dzięki Chinom (i sojusznikom) oraz ich racjonalnym konstruktywnym propozycjom i poczynaniom możliwe będzie zbawienie świata i uchronienie ludzkości od najgorszego. Już prawie 9 mld ludzi na Ziemi wiąże przeto uzasadnione nadzieje z efektywnością chińskiej dyplomacji wielkiego mocarstwa oraz jego Prezydenta Xi Jinpinga! W sumie - spodziewałem się a priori, że Two Sessions 2025 wniosą poważną i pozytywną nową jakość w rozwoju chińskim i globalnym, ale nie uświadamiałem sobie, że będzie to nowa jakość o niebywałej skali i kompleksowości oraz o wielkim znaczeniu. Przeto, w imieniu własnym, mojej rodziny, szczególnie dzieci i wnuków oraz mych licznych przyjaciół polskich i międzynarodowych życzę z serca dalszej pomyślnej modernizacji Chin oraz ich słusznej wytrwałości i determinacji w ratowaniu i w doskonaleniu świata w Nowej Erze.

Sylwester Szafarz

Załącznik PDF:

[Report on the Work of the Government presented by Li Qiang, Premier of the State Council; 05.03.2025. \(Wersja w języku angielskim\).](#)